

PRÆDIKEN HØSTGUDSTJENESTE 26. SEPTEMBER 2021
– 17.SETRIN

AASTRUP KL. 10.15 – VESTER AABY KL. 14.00

Tekster: Sl. 19,2-7; Ef. 4,1-6; Luk.14,1-11

Salmer: 729,808,730,728, Nat med mørke

Kornet, som dør i jorden,
lever i nye korn.

Kristus, i måltidets nærvær
gir du os livets brød.

Dig vil vi takke og prise!

Slægternes evige lovsang
stiger fra nat og død.

Den 26. september var fra 1912 til 1947 skolefridag.

For det var kongens fødselsdag, nærmere bestemt Christian X.

Det er sådan en viden, man kan gå rundt og have i hovedet, når man er historisk interesseret.

Men ellers må den vel siges at være ret unyttig i 2021. Måske Kongehuset sørger for en buket til Roskilde Domkirke. Og det er så det.

Men hvorfor så indlede prædikenen ved en høstgudstjeneste med at sige noget unyttigt. Jeg ved godt at barnebarnet Dronning Margrethe i en nytårstale sagde, at man skulle huske at gøre noget unyttigt, men det er nu ikke derfor.

Det er fordi mange mennesker den dag i dag bærer rundt på erindring og viden om, hvordan høsten så foregik fra 1912 til 1947. Mange år før – ikke så mange år efter. Det er erindringer

med ord som ”at meje for” så der var plads til hestene, ”at binde neg” at kornet var ”bindermodent” og så videre og så videre.

I dag taler man om 30’ skærebord, om vandprocenter og bigboller.

Måske er **det** erindringsord om 80-90 år?

Alligevel sker der noget i hovedet på mennesker, der kan huske så langt tilbage. Ja, der sker noget i øjnene.

Og det er det, vi skal have fat i i dag.

Derfor indledningen med Christian X selv om det nok er begrænset, hvor meget han var med til at høste.

Ja, det var det nok. Men jeg er temmelig sikker på, at han kendte udtrykkene, jeg netop nævnte.

For Danmark var et landbrugsland. Helt op til 1959, hvor industriens bidrag til bruttonationalproduktet oversteg landbrugets. Hestene og karlene var marcheret ud af billedet i årtiet før. Karlene fik arbejde i byerne, hestenes skæbne vil vi ikke tænke på.

Men når lyset tændes i øjnene på mennesker med erindring, er det på grund af et fællesskab. Ikke nødvendigvis på grund af arbejdet. De mennesker, jeg selv husker, var slidte. En kornsæk vejede 100 kg. Negene skulle stables på vognen med håndkraft og så videre.

Men landbruget var med til at skabe en enhedskultur, der altså formodentlig gik fra kong Christian til Jørgen Hattemager.

Med kongen som undtagelse havde de fleste været ”ude at tjene” Der var derfor et fælles sprog, en kode for fællesskabet, som heldigvis blev bevaret i lang tid efter, at erindringerne om

det hårde slid var bragt i baggrunden. En fællesskabets markør. Man talte de lyse timer, som der stod på mine forældres model af et solur på hylden.

Med til dette fællesskab hørte takken for årets høst. Vi har fået lov til at beholde mindet i vers som ”loen vi pyntede med blomster og blade, vi har georginer og bonderoser nok”

Høstgildet hørte med.

Høstgudstjenesten hørte med.

Vi holder stadig høstgudstjenester og vi er ikke i tvivl om, at vi skal gøre det.

Men høstgudstjenesten kan godt blive hjemløs i et samfund, hvor høsterindringer ikke mere er fælles gods.

Og hvad er den så?

Måske er den i dag en gæst som ham, vi hører om i dagens evangelietekst.

Et menneske, der bare lige pludselig stod der. Ganske umotiveret.

Midt i det hele.

Midt i alt det forberedte og forventede.

En, der havde brug for hjælp.

Måske har høstgudstjenesterne i 2021 brug for lidt hjælp fordi det, de vil med mennesker ikke mere er noget, der er naturligt for mennesker at have brug for.

Nemlig at sige tak for, at høsten er gået godt. I bevidstheden om, at det ikke er en selvfølge.

Vi ved det sikkert allerinderst inde, som Anne Linnet synger.

Hvis der pludselig en dag ikke var mel og brød i Brugsen ville vi sikkert vågne op efter den første irritation og blive mindet

om, at det ikke er en selvfølge. Og at der rundt omkring i verden er lande og steder, hvor det aldrig er en selvfølge. Det er måske i virkeligheden det, en høstgudstjeneste kan. Ikke for at give mennesker dårlig samvittighed. Det er kirkens evige dårlige renommé, at det er vores vigtigste opgave. Hvor det så ellers kommer fra.

Nej, vi holder høstgudstjeneste for at minde os selv og hinanden om det, som evangelisten Lukas fortæller os i dag: At et menneske, der havde brug for hjælp fik hjælp.

Også selv om det i de omgivende menneskers øjne var på et forkert sted, og da navnlig på et forkert tidspunkt.

Digteren Jeppe Aakjær fortæller om sin barndom i det missionske Midtjylland ved Karup Å, at faderen holdt strengt på hviledagen. Også i høsttiden.

Et år, hvor det virkelig havde været svært at få høsten i hus, blev det pludselig godt vejr.

Men det var søndag.

Om eftermiddagen tog Jeppe Aakjærs mor mod til sig og sagde: ”De høster på de andre gårde.”

”Det gør de vel”, lød svaret. Og mere skete der ikke.

Aakjær meddeler lakonisk: ”Om mandagen stod regnen ned igen”

Utallige landmænd har stået i det dilemma gennem århundrederne. I dag kender vi det næsten ikke mere.

Og det er jo helt i tråd med det, Jesus siger i dag, når han spørger, om ikke de ville hjælpe deres søn eller en okse op af brønden på en sabbat?

Det kan let komme til at lyde som en latterliggørelse af Jeppe Aakjærs far. Det er det naturligvis ikke; det tror jeg heller ikke var Jeppe Aakjærs mening, selv om han senere lagde afstand til kristendommen.

Det var sådan faderen levede ud af evangeliet. Fordi det satte rammer og skabte indhold i hans liv.

Men i dag får vi at vide, at det kun virker den vej.

Ikke den modsatte.

Man kan ikke skabe evangeliet ved at overholde loven. Det var det som de farisæere, vi også hører om i dag, forsøgte.

Det kunne have kostet et menneske med vand i kroppen livet.

I stedet for kom det til at koste Guds Søn livet.

Fordi han brød ind i rammerne på et uventet og uvelkomment sted.

Det koster ikke os livet i dag at lade høstgudstjenesten bryde ind i et samfund, der måske har mistet kontakten med høstens fællesskab, fordi vi ikke blot og bart skal drømme os tilbage til de gode gamle dage.

Men vi kan ikke holde høstgudstjeneste i dag uden at komme omkring de markører, der stadig symboliserer høstens fællesskab. Neg, minder og samtaler om gamle dage. Og i virkeligheden er det måske netop høstgudstjenesten fornemste formål at bringe disse symboler og markører med videre, så de ikke blot bliver museumsgenstande, men i stedet for bliver symboler på den opstandelse, vi dels møder i det korn, der allerede nu spirer på marken fra de begravede kerner. Dels møder i evangeliet om, at den Guds Søn som mennesker kunne dræbe og begrave, kunne Gud oprejse igen fra de døde.

Til tusind fold.

Det takker vi for ved at takke for regnen som vander vort land, for solskin og varme i sommerens brand, som vi skal synge nu efter prædikenen. Høstgudstjeneste er tak for det, der lykkedes og bøn om hjælp til det, der ikke lykkes. I fortid og nutid. I fremtid og håb.

Tak for høsten i 2021.

AMEN